

Olor de coses tristes

Com si es tractés de cercles concèntrics que en comptes d'expandir-se busquen el nucli de la pedra llançada al riu, la poesia de Sònia Moll Gamboa (Barcelona, 1975) ha anat avançant cap a una concreció temàtica que tintineja amb gust i delicadesa entre el lirisme poètic i el descarnament sentimental.

Si els seus lectors habituals ja intuïem a *Non si male nunc* (Viena, 2008) i *Creixen malgrat tot les tulipes* (Viena, 2013) el neguit que li provocava la malaltia de la mare, si ja érem testimonis dels desgavells sentimentals que l'assetjaven, a *l Déu en algun lloc pren aire* –malgrat l'Asma: “És antinatural / ofegar-me sola”– i s'hi encara sense temor, o almenys amb valentia: un dels poemes ho concreta amb l'explícit Alzheimer, i ens parla de les petites morts que provoca en la tan enyorada figura de la mare, perduda en el laberint de la ment (“i ja no vull saber / de quin color és la mort que em toca plorar avui”).

Precisament, la primera part s'anomena *El cel del laberint*, títol que ens dóna a entendre que, malgrat la duresa i l'esqueix que suposa el comiat d'una persona que va desapareixent lentament, també hi ha lloc per a la bellesa i el futur: “Tots els laberints tenen cel, / i alguns, fins i tot, / tenen terrasses / des d'on es pot veure un tros de mar.” La mare, tan “petita” que “no saps com créixer / per sostenir-la”, és com aquest Regal d'Itàlia, aquesta nina que, en una de les imatges més escruixidores, “li va caure el cap” i se subjecta d'un fil “lànguid, / sobre l'espatlla dreta”. Per això, de vegades tant de dolor provoca fins l'absència de les paraules, sadolla de negror i pena com acaba al final de les jornades en què sobreposar-s'hi esdevé una tasca titànica: “Pesa la lluna que em fa callar avui / amb una mordassa blanca xopa de formol / i em deixa sense versos, / sense esclatxes, / sense sang.”

Una concreció que sacseja el lector Com dèiem, Sònia Moll aconsegueix al seu nou llibre una concreció temàtica que sacseja el lector, però ho fa teixint el discurs amb una atmosfera d’“olor inconfusible / de coses tristes” i amb l'ajut d'imatges que, llibre rere llibre, van creant un món literari propi ben identificable: l'oceà que separa les dues terres familiars, el recer de l'illa de Menorca, l'aigua de la vida i la mort, els laberints de la memòria i l'existència... També hi ajuda una constant depuració de la llengua, simplificant-la –no pas empobrint-la–, i alternant poemes llargs amb breus; sempre sintètics, això sí, amb versos de poca extensió, i un dels millors assoliments d'aquesta nova entrega: la musicalitat constant i dringant de tots ells. Si la temàtica ens els imposa, el fet que en llegir-los es vagi instal·lant en el lector la sensació d'una continuïtat sonora ens recorda que el dolor també pot ser –i ha de ser– transmès no només amb grans laments.

Fins i tot quan, en la tercera part del llibre, l'autora s'atansa a la idea de Déu, ho fa des d'una perspectiva molt terrenal, arrelada a la pell del viure quotidià. Perquè, malgrat el desencís i el dolor arreplegat en els seus versos, la veu poètica intueix que Déu –encarnació del misteri de la vida– es troba en algun lloc, “just quan no mires”. Per això, el nostre motiu principal és Esdevenir camí, tot i que perdem les sabates i hàgim d'anar descalços durant una bona part del trajecte. Al capdavall, en el laberint de la vida “trobar la sortida / no deu ser tan important com et penses”.

Publicat a:

-Cultura 12-12-2014 Pàgina 14

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/802731-olor-de-coses-tristes.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui